

Acta de l'espai de treball:

CIUTAT, PATRIMONI I TURISME

Dia: 07/06/16

Lloc: Sala Món. Barcelona Activa. C/ Llacuna, 162-164. Barcelona

Hora: 16:00h

Relators

Sra. Saida Palou Rubio

Assistents

Sr. Ignasi Armengol	B:SM Barcelona de Serveis Municipals
Sr. Josep M ^a Armengou	Associació de Veïns de la Font d'en Fargues
Sra. Laura Beaumont	CultRuta
Sr. Ricard Conesa	Observatori Europeu de la Memòria
Sr. Xavier Cubeles	Eurecat Centre tecnològic de Catalunya
Sr. Oriol López	Associació Conèixer Història
Sra. Fina Moreno	UB Universitat de Barcelona
Sra. Teresa Navas	UPC Universitat Politècnica de Catalunya
Sr. Josep Anton Rojas	Turisme de Barcelona
Sr. Alessandro Scarnato	Arquitecte Palau Design
Sra. Rosa Serra	Diputació de Barcelona
Sr. Xavier Suñol	Ajuntament de Barcelona
Sr. Amílcar Vargas	UB Universitat de Barcelona

Oficina Pla Estratègic de Turisme

Sr. Albert Arias

Sr. Joan Casals (Momentum^{co})

Sr. Jordi Moll

Desenvolupament de la sessió

La sessió s'inicia amb unes paraules de benvinguda del Sr. Albert Arias, responsable del Pla Estratègic de Turisme 2020 de la ciutat de Barcelona en les que agraeix l'assistència a l'espai de treball i emmarca la reunió dins el procés d'elaboració del Pla Estratègic, fent èmfasi en que ens trobem en la fase de diagnosi.

Posteriorment, el Sr. Joan Casals, de l'equip Momentum^{co} explica la dinàmica de la sessió que consisteix en:

1. Presentació breu i inspiradora per part de la relatora, la Sra. Saida Palou, per tal d'aportar el seu punt de vista sobre l'estat de la qüestió i llençar preguntes per estructurar el debat.
2. Debat obert entre els participants.
3. Distribució dels participants en grups de 2 / 3 persones i complementació per part de cada grup d'una fitxa de prioritats per tal de recollir, a la vista del debat generat, aquells aspectes que cada grup considera més rellevants a tenir en compte de cara a l'elaboració de la relatoria del diagnosi sobre el tema en concret.
4. Posada en comú de les idees recollides en les fitxes.

Principals idees aportades

A. ENRIQUIR EL RELAT CULTURAL I PATRIMONIAL DE LA CIUTAT CAP AL TURISTA I CAP AL CIUTADÀ, VETLLANT PER AL QUALITAT DEL MISSATGE QUE ES TRANSMET

- A.1 Treballar per engruixir el relat cultural i patrimonial de la ciutat, evitant simplificacions i lectures monosemàntiques del patrimoni, i aprofitant el patrimoni intangible i la relativa poca història turística de la ciutat.
- A.2 Fomentar el coneixement i la valoració del patrimoni als propis barcelonins a través d'impulsar la comunicació i fer pedagogia. D'aquesta manera serem capaços de transmetre als turistes el respecte que el nostre patrimoni es mereix.
- A.3 Vetllar per la qualitat del missatge que es transmet als turistes en el procés d'explicació del patrimoni.
- A.4 Distribuir l'activitat turística per tota la ciutat aprofitant el patrimoni "perifèric", el patrimoni intangible i les oportunitats lligades a les noves tecnologies.

B. ESTRATÈGIES PER A LA RECUPERACIÓ, PRESERVACIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI

- B.1 Aprofitar la taxa turística per recuperar, restaurar, i posar en valor els elements que configuren el nostre patrimoni cultural i que és font d'atracció de turistes.
- B.2 Dur a terme una reflexió sobre el catàleg patrimonial actual i els nous processos de catalogació i conservació del patrimoni de la ciutat.

C. ALTRES IDEES

- C.1 Aprofundir sobre el coneixement de les activitats turístiques lligades a la cultura i el patrimoni a través de l'obtenció de dades.

Detall de les aportacions

A. ENRIQUIR EL RELAT CULTURAL I PATRIMONIAL DE LA CIUTAT CAP AL TURISTA I CAP AL CIUTADÀ, VETLLANT PER AL QUALITAT DEL MISSATGE QUE ES TRANSMET

A.1 Treballar per engruixir el relat cultural i patrimonial de la ciutat, evitant simplificacions i lectures monosemàntiques del patrimoni, i aprofitant el patrimoni intangible : i la creativitat i capacitat de reinvençió que té la ciutat.

- Reconeixement de la pluralitat del patrimoni i de les seves lectures. Que el patrimoni més cobejat no “tapi” o faci desaparèixer la resta, sovint lligat als barris, a diferents capes de la ciutadania.
- El turisme que entén la ciutat com una marca, per a grans audiències, no suposi un procés d’aprimament de la dimensió cultural i de diversitat patrimonial que posseeix la ciutat de BCN.
- Tot el patrimoni no es pot tractar igual, hi ha d’haver un gruix de complexitat i diversitat que posi en valor elements culturals més enllà dels que atrauen a les grans audiències.
- A Barcelona existeixen diferents relats (Barcelona modernista, Barcelona de la guerra civil, ...). que cal mantenir vius i fer visibles, sense que uns facin invisibles els altres.
- Evitar una lectura monosemàntica del patrimoni. Diferenciació tipològica de les experiències turístiques
- Responsabilitat col·lectiva dels propis barcelonins d’engruixir el relat turístic de la ciutat, actualment molt prim.
- Gran oportunitat del patrimoni intangible per engruixir el relat / discurs.
- La història turística més recent de Barcelona s’ha focalitzat en uns determinats relats i patrimonis; cal, per tant, obrir i construir nous referents i relats.

A.2 Fomentar el coneixement i la valoració del patrimoni als propis barcelonins a través d’impulsar la comunicació i fer pedagogia. D’aquesta manera serem capaços de transmetre als turistes el respecte que el nostre patrimoni es mereix.

- Pedagogia: esforç de comunicació tant des del govern a la ciutadania (i viceversa), com entre les diferents entitats ciutadanes.
- Abordar la problemàtica dels ciutadans que poden viure d’esquena al patrimoni. Promoció del seu coneixement i valoració. Amb la intenció d’evitar els conflictes entre diferents lectures de l’entitat urbana, de l’ús de l’espai públic...
- Implicar a la ciutadania en la posada en valor del patrimoni.
- Molts barcelonins coneixem molt poc del nostre propi barri. Com a societat tenim un coneixement cultural molt prim.
- Pedagogia des de l’escola i els centres educatius en aspectes culturals i patrimonials començant des dels propis del barri.
- Conscienciació del que tenim, així ho respectarem i entendrem que hi hagi gent de tot el món que ho vol venir a veure.
- Fomentar el respecte cap al patrimoni cap als turistes.

A.3 Vetllar per la qualitat del missatge que es transmet als turistes en el procés d'explicació del patrimoni.

- Qualitat: cal vetllar per la qualitat de tots els sectors del turisme (allotjaments, cultura, restauració, etc.) per tal d'evitar que es compliquin els aspectes més crítics del turisme. La qualitat en els serveis i la qualitat del missatge, converteix el turista en un bon prescriptor de la ciutat.
- Importància de la qualitat de la interpretació del patrimoni a càrrec de guies ben formats i amb reciclatge i formació permanent.
- Cuidar bé el rol i la formació dels guies turístics com a elements clau en l'explicació del patrimoni als turistes i ciutadans.
- És important vetllar per tal que el missatge que es transmet al turista sigui de qualitat.

A.4 Distribuir l'activitat turística per tota la ciutat aprofitant el patrimoni "perifèric", el patrimoni intangible i les oportunitats lligades als noves tecnologies.

- Patrimonis no cèntrics / intangibles: fugir del patrimoni "sacralitzat" per posar en valor patrimoni "perifèric" i ajudar a descentralitzar,
- Generar estratègies de redistribució de l'activitat turística aprofitant les oportunitats que ofereixen els nous desenvolupaments digitals.
- El patrimoni intangible brinda una bona oportunitat per a distribuir els turistes.

B. ESTRATÈGIES PER A LA RECUPERACIÓ, PRESERVACIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI

B.1 Aprofitar la taxa turística per recuperar, restaurar, i posar en valor els elements que configuren el nostre patrimoni cultural i que és font d'atracció de turistes.

- Sostenibilitat econòmica: les polítiques turístiques han d'ajudar a donar suport financer al manteniment del patrimoni de la ciutat.
- Finançament: utilitzar la taxa turística per a posar en valor nous recursos, ampliar relat...
- La taxa turística es podria usar per a recuperar, restaurar i posar en valor el patrimoni cultural.
- Aprofitar la taxa turística per a crear nous productes turístics basats en el patrimoni de la ciutat.
- Aprofitar el turisme per incrementar el finançament d'alguns equipaments culturals. Actualment les plusvàlues del turisme no van a la cultura, quan és un dels principals factors atractius de la ciutat.

B.2 Dur a terme una reflexió sobre el catàleg patrimonial actual i els nous processos de catalogació i conservació del patrimoni de la ciutat.

- Nova catalogació: trencar la contraposició conservació/innovació i assumir la pluralitat de tipologies de patrimoni.
- Recentment hem experimentat una pèrdua de capacitat de catalogació i preservació a causa d'un relaxament en l'àmbit patrimonial. Hi ha patrimonis que són fràgils, i cal tenir-ne cura.
- Replantegar el catàleg patrimonial de la ciutat.

C ALTRES IDEES

Aprofundir sobre el coneixement de les activitats turístiques lligades a la cultura i el patrimoni a través de l'obtenció de dades.

- Coneixement: xarxes de dades sobre els moviments de diners, persones i recursos directament lligats al turisme com a fruïdor del Patrimoni.
- Observar la realitat social (la seva complexitat) de la ciutat, des del ciutadà (element clau), al turista.
- Dades: imprescindibles per analitzar i planificar
- És necessari disposar de més dades i coneixement sobre la demanda i activitats turística: qui ve? Com es comporta?
- Dades obertes i compartides en turisme.

Gestió equilibrada per a aconseguir una activitat turística sostenible en 4 àmbits: que generi riquesa econòmica, sigui equitativa, respectuosa mediambiental, i posi en valor la cultura i el patrimoni.

No perdre usos quotidians i tradicionals a enclavaments patrimonials, però anant en compte de no banalitzar el nostre patrimoni.

Planejament urbanístic endarrerit en una ciutat amb diferents nivells patrimonials.

El patrimoni intangible és la base de l'intercanvi cultural.

Importància de considerar el turisme com a públic de l'oferta cultural, i per tant la necessitat d'interioritzar la lògica comercial dels actors de la indústria turística.